

Rodzic z klasą – spójrz na dziecko inaczej

*Program autorski
mgr Małgorzaty Dynarowskiej
nauczycielki kształcenia zintegrowanego
Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II
w Pisarzowicach*

Zadania programu

Zadaniem programu jest edukacja rodziców i opiekunów dzieci w wieku wczesnoszkolnym w zakresie szeroko pojętej problematyki niepowodzeń szkolnych i ich przyczyn oraz profilaktyki. Zadaniem programu realizowanego w cyklu spotkań z rodzicami w trakcie wywiadówek jest wyposażenie rodziców w podstawowe wiadomości i umiejętności wczesnego diagnozowania takich problemów szkolnych jak: dysleksja, agresja, wady postawy, skuteczne komunikowanie.

Adresaci programu

Program adresowany jest do rodziców i opiekunów dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

Realizatorzy programu

nauczyciele – wychowawcy klas nauczania zintegrowanego

wychowawcy świetlic szkolnych i środowiskowych

instruktorzy sportowi prowadzący zajęcia z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym

Geneza programu

Pracując w szkole podstawowej blisko dwadzieścia lat i ucząc kolejne roczniki dzieci w wieku wczesnoszkolnym wielokrotnie w trakcie spotkań z rodzicami stwierdzałam, że wiele problemów, jakie się pojawiały i na etapie ujawnienia przysparzały trudności, mogłoby być wcześniej rozpoznanych przez rodziców, gdyby tylko byli wyposażeni w elementarną wiedzę z zakresu szeroko pojętej problematyki niepowodzeń szkolnych i ich przyczyn oraz profilaktyki. Zmotywowana i zdopingowana tym stanem rzeczy postanowiłam opracować i wdrożyć program edukacji rodziców i opiekunów dzieci, dzięki któremu będą w stanie dokonać wczesnej wstępnej diagnozy i szukać pomocy u nauczyciela- wychowawcy oraz pedagoga.

Cel strategiczny

Wzmocnienie procesu edukacji, kształcenia i wychowania dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz pogłębienie współpracy pomiędzy szkołą i rodzicami.

Cel operacyjny

Wyposażenie rodziców i opiekunów w rudymenty umiejętności wczesnego diagnozowania niepowodzeń szkolnych i w umiejętności ich stosowania w stosunku do własnych dzieci.

Zakładane efekty wdrożenia programu

zapoznanie i utrwalenie u rodziców i opiekunów podstawowych pojęć z zakresu tematyki niepowodzeń szkolnych

ukształtowanie umiejętności wstępnego diagnozowania niepowodzeń szkolnych,

utrwalenie umiejętności współpracy rodziców i opiekunów ze szkołą (z nauczycielem-wychowawcą, pedagogiem szkolnym)

wzmacnianie postaw tolerancji, wrażliwości i umiejętnego rozwiązywania problemów przez rodziców i opiekunów

Tematyka zajęć

Kolejność realizacji poszczególnych tematów jest dowolna, a ich dobór powinien wynikać z aktualnych potrzeb.

Twoje dziecko rozpoczyna naukę w szkole

Dobre ocenianie w klasach I -III

Pomagajmy dzieciom z zaburzeniami mowy

Przemoc w mediach i jej wpływ na Twoje dziecko

Gimnastyka korekcyjna – co każdy rodzic powinien o niej wiedzieć

Zasady skutecznej komunikacji

Jak możesz pomóc dziecku, które ma dysleksję?

Rozwój relacji w grupach rówieśniczych

Agresywne zachowania ucznia – sposoby na agresję

Umowy dorosłego z dziećmi

Zapobieganie wadom postawy u dzieci

Gdy Twoje dziecko ma talent

Poniżej zamieszczam krótki, przykładowy referat przypominając, że przekazywana treść ma być komunikatywna dla odbiorcy i zawierać konkretne, przeznaczone do wdrożenia wskazania. Na marginesie jeszcze raz przypominam, że głównym kryterium doboru kolejności realizowanych tematów zajęć powinna być konieczność wynikająca z kontekstu aktualnych potrzeb.

ad. 10. *Umowy dorosłego z dzieckiem*

Codziennosc według B. Smolińskiej -Theiss to „przestrzeń społeczna, w której jednostka stale przebywa i porusza się”¹B. Smolińska-Theiss, Dzieciństwo w małym mieście, Warszawa 1993

rodzicach – ich zachowaniu, pracy, sposobach komunikowania się z innymi;

domu – co dziecku w nim wolno, a czego nie, jak się spędza wolny czas, z kim się spotyka rodzina;

krewnych – kim są i gdzie mieszkają;

sprawach bytowych rodziny – na co rodzinę stać, w jakich warunkach mieszka, jaki jest stosunek rodziny do pieniędzy”²A.. Olczak, Życie Szkoły, nr 1/2005

Przestrzeń publiczną tworzą:

grupa rówieśnicza – bardzo ważna już w czwartym, piątym roku życia, kiedy dziecko otwiera się na rówieśników i odkrywa, że wspólna zabawa może być ciekawsza, bardziej atrakcyjna;

otoczenie przydomowe – plac zabaw, okolice domu, przedszkola czy szkoły;

przedszkole, a później szkoła – jako budynek i jako wspólnota ludzi.

Przestrzeń wirtualna (telewizja, komputer, internet) dawniej zupełnie pomijana, dziś prawie dominująca, wypełniająca przestrzeń rodzinną, publiczną. Aby dziecko miało dobrze zorganizowaną codzienność, musi panować równowaga w wyżej wymienionych przestrzeniach życia młodego człowieka. Wtedy też będziemy obserwować u niego zachowania społecznie pożądane, tolerancję, wrażliwość, poprawne sposoby porozumiewania się z innymi. Ważnym regulatorem tychże zachowań jest umowa, czyli „ustne lub pisemne ustalenie wspólnego stanowiska, ujętego w formie zdania oznajmującego, obowiązującym czasowo i porządkującym zachowanie w określonych sytuacjach”³Ibidem

Umowy te dotyczą:

W przestrzeni rodzinnej

zachowania w rodzinie

podziału obowiązków

sposobu spędzania wolnego czasu w domu i poza nim

posiłków

W przestrzeni publicznej

zachowania w pomieszczeniach

zachowania w stosunku do dorosłych i rówieśników

wyść na spacer, na podwórko

zabaw

utrzymywania porządków

organizacji miejsca pracy i zabawy.

Poprzez zawieranie umów dziecko uczy się funkcjonowania w grupie społecznej, dowiaduje się, że inni też mają prawa i że jego potrzeby nie są najważniejsze. Dorośli uczą dziecko takich zachowań

jak: kompromis, tolerancja, szacunek dla innych, współdecydowanie i aktywność. Dobrze zorganizowana codzienność wspiera dziecko w harmonijnym rozwoju, uczy rzetelności i odpowiedzialności, przygotowuje do funkcjonowania w późniejszym, dorosłym życiu. Umowa pomaga też zrozumieć dwa aspekty funkcjonowania człowieka – wolności i powinności. Uczy praw i obowiązków oraz przestrzegania norm i zasad.

„ Umowa jest wyznaczeniem wyraźnych wskazówek dla zachowania dziecka, nakreśleniem pola dozwolonej swobody i samodzielności, i jednocześnie pola pewnych pożądaných zachowań, działań czy powinności”^{4A}. Olczak, Życie Szkoły, nr 1/2005

Praktyczne wskazówki zawierania umów:

umowa zawarta między ... i obowiązująca do ...;

układać je pod względem tego, co nam przeszkadza;

musi zawierać mało punktów, aby dziecko było w stanie zapamiętać (max 5 punktów);

zasady muszą być formułowane pozytywnie (nie układać zasad z przeczeniem „nie”);

jeżeli któraś jest niewykonalna, to ją usuwamy.

Bibliografia:

B. Smolińska – Theiss, Dzieciństwo w małym mieście. Warszawa 1993

A. Olczak, Życie szkoły, nr 1/2005